

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ ШЫРДАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

2021 елның 19 август,

№ 49

Олы Шырдан авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 28 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Шырдан авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләренә кермәгән (Олы Шырдан авыл жирлеге Советының 2021 елның 26 апрелендәге 31 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, "эйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Шырдан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Олы Шырдан авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм янадан житештерү максатларында, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының " Олы Шырдан авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Олы Шырдан авыл жирлеге Советы Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән жирләрне билгеләү турында Карар кабул итте:

1. Олы Шырдан авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 28 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Шырдан авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә (Олы Шырдан авыл жирлеге Советының 2021 елның 26 апрелендәге 31 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) яшел утыртмаларны кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында;

1.1. 1 статьяның алтынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
"Агач-8 см. дан да ким булмаган төсле үсемлек»

1.2. 1 статьяның унөченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
"Компенсация ягыннан яшелләндерү - юк ителгән яки зыян күргән яшел үсентеләр урынына яңадан утырту һәм аларны тулысынча үсеп китүгә кадәр саклап калу.»

1.3. 3.4.3 пункт. түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
«3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Олы Шырдан авыл жирлеге Советы карары белән расланган агач утыртмаларының бәясен исәпләү һәм компенсацион яшелләндерү методикасы нигезендә исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.»

1.4. 3.14 пунктны төшереп калдырырга.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "ташлана торган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсация яшелләндерүен үткөрү методикасын раслау (1 нче кушымта)

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Яшел Үзән муниципаль районы сайтында. <http://zelenodolsk.tatarstan.ru> "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук авыл жирлегенең Олы Шырдан авылы, Г.Тукай урамы, 10 (жирлек администрациясе бинасы), Олы Шырдан авылы, Киров урамы, 6 йорт (авыл мәдәният йорты бинасы).

Олы Шырдан Авыл Жирлеге Башлыгы

Р.Р. Кәримов

МЕТОДИКА СҮТЕЛӘ ТОРГАН ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН ИСӘПЛӘУ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Методика Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Шырдан авыл жирлегә бюджетына Олы Шырдан авыл жирлегә территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очраklarында компенсацион яшелләндерү өчен кертелергә тиешле түләүләрне исәпләү өчен билгеләнгән.

1.2. Методика кулланыла:

- Олы Шырдан жирлегә территориясендә яшел үсентеләргә кагылышлы хужалык эшчәнлеген тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган потенциал зыянны бәяләү өчен инвестиция проектларының әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү һәм аларның экологик экспертизасын әзерләү процессында ;
- яшел үсентеләрне дөрес кискән (сүтелгән) өчен түләү күләмен исәпләгәндә;
- яшел үсентеләрне мәжбүри күчереп утыртканда (яшел үсентеләрнең 1/2 өлеше);
- Олы Шырдан авыл жирлегә территориясендә яшел утыртмаларның бәясен билгеләү белән бәйле башка очраklarда.

1.3. Яшел үсентеләрне сүтү (кисү) белән китерелә торган зыян яшел утыртмаларның урнашу урыны, яшелләндерү объектларының экологик һәм социаль әһәмияте кебек факторларның әһәмиятенә йогынтысын исәпкә алып исәпләнә.

1.4. Законсыз кисү, юк итү, зыян китерү, казып алу өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы. Законда билгеләнгән тәртиптә салына торган административ яки жинаять жәзасын үтәү гаепле затларны әйләнә-тирә мохиткә зыянны тулысынча каплаудан азат итми.

Агач, куаклар һәм лиан үстерүгә, шулай ук аларны юкка чыгарылган яки зыян күргән яшкә кадәр тәрбияләү белән бәйле чыгымнар бәяләре һәм нормативлары агач, куакларның (Сбц) төп төрләрен юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел утыртмаларны юк иткәндә (кискәндә) компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә исәпләп чыгарылган төп төрләренәң эквивалент база бәяләре белән билгеләнә.

1.5. Натураль рәвештә яшелләндерү торак пункт территориясендә үткәрелә, анда Яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү күздә тотыла яисә юкка чыгарыла, юкка чыгарыла торган агачлар, куаклар саны зарарланган яки юк ителгән агачлар, куаклар саныннан ким була алмый, ә булдырыла

торган газон, чәчәк майданы зарарланган яисә юк ителгән газон, чәчәк түтәлләре, табигый үлән катламы майданыннан ким була алмый.

Акчалата рәвештә компенсацион яшелләндрерү кызыксынучы зат тарафыннан юкка чыгарылган (киселгән, сүтелгән) һәм (яки) зыян күргән яшел үсентеләрнең (алга таба - яшел утыртмаларның компенсация бәясе) компенсацион бәясен түләү юлы белән натураль рәвештә компенсацион яшелләндрерүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганда гамәлгә ашырыла. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләүне Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил авыл жирлегә башкарма комитеты яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү һәм яшелләндрерү методикасы нигезендә башкара.

2. ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ

2.1. Төп төр яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләү өчен, функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашуына карамастан, үсемлекләрнең түбәндәге классификациясе кулланыла::

-яшеллек;

-куак;

- травянистый покров (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2.2. Төрле агач һәм куаклар токымнары үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләштерелә.

1 нче таблицада күрсәтелгән 4 төркем бүленә: ылыслы агачлар һәм куаклар; 1 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле); 2 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар; 3 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аз кыйммәтле).

1 таблицада санап үтелмәгән агач һәм куаклар токымнары тиешле төркемгә охшаш билгеләр буенча тиңләштерелә.

1 нче таблица

Агач һәм куакларны аларның кыйммәтләре буенча бүлү
(декоратив үзлекләре)

Ылыслы агачлар һәм куаклар	Яфраклы агачлар һәм куаклар		
	1 группа	2 группа	3 группа
Чыршы, кедр, карагач, пихта, нарат, туя, можжевельник, тис, башка ылыслы токымнар	Ак акация, бархат амурский, вяз, имән, ива (Ак, вавилонская, остролистная, рус), каштан	Каен, боярышник (штамб формасы), жиләк-жимеш декоратив (алма, слива, груша, абрикос һ. б.),	Ива (1 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән тыш), ясенелист, ольха, осина, тополь (бальзамик);

	конский, клен (ясенелист кленынан тыш), юкә, лох, чикләвек, ясень; куаклар: самшит, бирючина (бигрәк тә пестролист формалары), форзиция, рододендрон, киң яфраклы токымнар	миләш, тирәк (Ак, Берлин, Канада, кара, пирамидаль), шомырт; куаклар: спирея, боярышник, карлык, куыкчы	куак: арония, крушина, бересклет, кыргый үсүче куак таллары, башка яфраклы токымнар
--	--	---	---

2 нче таблица

Агачның кәүсә диаметрына карап коэффициентын билгеләү.

№ п/п	Яшелләнделерелгән территорияләрнең үсемлекләрен классификацияләү	Диаметры, см	КЦД
Ылыслы токымлы			
1	Ылыслы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 һәм күбрәк см	1,2
Яфраклы агачлар			
2	1 группа яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 һәм күбрәк см	1,2
3	2 группа яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 һәм күбрәк см	1,0
4	3 группа яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 һәм күбрәк см	0,8

2.3. Агачлар шаулап исәпләнә. Әгәр агач тамыр муенынан 1,3 м биеклектә 8 см диаметрлы берничә ствол булса, исәп-хисапта һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Клен ясенелистный дип санарга бер агач булу-булмауга карамастан, саны стволлар, растущих бер тамыр.

2.4. Төркемнәрдә куаклар штоклап исәпләнә. Тере шәһәрчектә киселә торган куакларның саны ике катлы бүлмә, 3 куак - бер үк бүлмә каршындагы һәр куак метрына 5 куак исәбеннән билгеләнә.

2.5. Үзбушаткыч агачлар һәм куаклар (бердәм сомкнутый полож барлыкка китерә торган үзбушаткыч һәм үзбушаткыч токымлы агачлар һәм (яки) куаклар) үсемлекләре саны һәр 100 кв. м. га 20 агач исәбеннән билгеләнә.

2.6. Үзбушаткыч агачларның 3нче төркеменә караган һәм 5 см диаметрлы кәүсә диаметрында житмәгән үзбушаткыч агачлар компенсация бәясен исәпләгәндә исәпкә алынмый.

2.7. Газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре саны квадрат метр мәйданнан чыгып билгеләнә.

3. Яшел үсентеләрне зарарлаганда компенсация бәясен исәпләү
Компенсация бәясе - зарарланган яки юк ителгән вакытта аларның кыйммәтләрен, шул исәптән яшел үсентеләрне булдыруга һәм карап тотуга киткән чыгымнарны да кертеп, юкка чыгарыла торган яшел үсентеләргә ирешү өчен кирәкле һәм житәрлек булган чыгымнарны да кертеп, исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел үсентеләрне бәяләү.

3.1. Яшел утыртмаларның компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$S_{кс} = S_{кс}$, кайда:

$S_{кс}$ -яшел үсентеләрнең компенсация бәясе, сум.;

$S_{кс}$ -і төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы) компенсация бәясе, сум.

3.2. Яшел утыртмаларның аерым төрләренең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән покры, чәчәклекләр) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$S_{кс} = (K_{тз} \times X \text{ нормалары} \times K_{\text{Контр}} \times K_{\text{Ксост}}) \times N$, кайда:

$S_{кс}$ -і төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы, чәчәк түтәлләре) компенсация бәясе, сум.;

$S_{бц}$ -төп агач, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләренең база бәяләре (1 агач, 1 куак, 1 погонлы тере калайның 1 кв. метры, 1 кв. метры, газон 1 кв. метры, чәчәк түтәлләре), сум.;

$K_{з}$ -яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты;

Торак пунктларны яшел үсентеләр белән тәэмин итү коэффициенты;

Кантр-торак пунктның антропоген йөкләнеше коэффициенты;

$K_{в}$ -яшел утыртмаларның су саклау кыйммәтенә төзәтмәләр коэффициенты (су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты);

$K_{сост}$ -яшел утыртмаларның сыйфатлы торышына төзәтмәләр коэффициенты;

N -I төрдәге (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәклекләр), юк ителергә тиешле яшел үсентеләр саны, шт., п. м, кв. м.

3.3. Төзәтү коэффициентларының әһәмияте:

3.3.1. Кз-яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның социаль, тарихи-мәдәни һәм табигатьне саклау әһәмиятен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - төбәк һәм жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләре һәм рекреацион зоналар өчен;

1,5-торак зоналар өчен;

0,7-территориаль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру документлары нигезендә торак пунктлар жирләре составына керүче башка территорияләр өчен.

Кнорм-Торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәмин ителеше нормасы - коэффициенты торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативларыннан чыгып билгеләнә.

1. гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативын үтәгәндә, 1 нче йорт, анда яшелләндерүнең өлеше $D - D = S_{\text{факт}} / \text{нормалар}$, кайда:

Факт-торак пунктның бер кешесенә туры килә торган гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең факттагы мәйданы.

Норма - торак пунктның бер кешесенә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативы, м :

1,2-0,5 < D < 1;

1,4-0 < D 0,5.

Кантр-торак пунктларның антропоген йөкләнеше коэффициенты кешенең әйләнә-тирә мохиткә хужалык эшчәнлегенең йогынтысы дәрәжәсен исәпкә ала

Билгеләнә:

1 . Сәнәгать һәм фәнни-белем бирү зонасы өчен;

0,9 - инновацион зона өчен;

0,7 - урман сәнәгате һәм агросәнәгать зонасы өчен.

Кв-Су саклау зонасына төзәтмәләрнең Кв - коэффициенты яшел утыртмаларның су саклау функцияләрен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5-ачык сулык (сулык)яр бую зонасында урнашкан яшел үсентеләр өчен;

1,8-ачык сулык саклау зонасында (сулык) урнашкан яшел үсентеләр өчен;

1,0-калган территорияләр өчен.

Ксост-коэффициент яшел утыртмаларның хәзерге торышына төзәтмәләр яшел утыртмаларның факттагы торышын исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

1,0 - яшел үсентеләр өчен яхшы хәлдә;

0,5 - яшел үсентеләр өчен канәгатьләнәрлек хәлдә;

0,2 - канәгатьләнәрлек хәлдә яшел үсентеләр өчен.

Юк ителгән яшел утыртмаларның факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаганда, Ксост = 1 кабул ителә.

3.3.2. Юкка чыгарылган (киселгән, жимерелгән) яшел утыртмаларның төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта, зыян күләмен исәпләү яфраклы агачларның (аеруча кыйммәтле) 1 нче

төркеменен максималь баяләү баясе буенча үткәрелә һәм $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.3. Үсешне туктатуга китерми торган агач һәм куакларга зыян килгәндә, зыян салынган агачның яисә яшелләндерү объектының компенсация баясеннан 0,5% күләмдә исәпләнә. Яшел үсентеләрне үз белдеген белән сүткән очракта зыян 5 тапкыр күләмдә исәпләнә. Сүтелгән яки зыян күргән утыртмаларның баясе күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп исәпләнә.

3.4. Яшел утыртмаларның компенсация баясен исәпләү нормативлары яшелләндерү объектларын төзү

3.4.1. Яшел утыртмаларның һәм яшелләндерү объектларының компенсация баясен исәпләү нормативлары өчен яшел утыртмаларның база баяләре кабул ителә.

3.4.2. Агачның база баясе, токымыннан чыгып, түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$$Сбцд = (Спдj + Суд \times Квпд) \times Кцд, \text{ кайда:}$$

Сбц-агымдагы чорга бер агачның база баясе, сум.;

Спд-агымдагы чорга утырту материалының (агачның) баясен исәпкә алып, бер агач утыртуның смета баясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

j-төркем агач токымнары буенча аларның кыйммәтләре (1 таблица нигезендә билгеләнә):

ылыслы агачлар һәм куаклар өчен-7,

1 нче һәм 2 нче төркем-5 нче группа яфраклы агачлар һәм куаклар өчен,

3 нче төркемдәге яфраклы агачлар һәм куаклар өчен-2.

Суд-агымдагы чорга бер агачны карауның смета баясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Квд-агымдагы чорга агачларны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны;

Кц-агач кыйммәтләренең коэффициенты (1, 2 таблицалар нигезендә билгеләнә).

3.4.3. Бер куакның, тере шәһәрнең 1 погонлы 1 метрының база баясе формула буенча билгеләнә:

$$Ахк = Спк + Сук \times Квпк, \text{ кайда:}$$

Сбцк-бер куакның база баясе, агымдагы чорга 1 метр тере табигатьнең 1 метры, сум.;

"Бер куак утыртунып смета баясе, агымдагы чорга утырту материалы (куак) хакын исәпкә алып, 1 погонлы тере ейленешнеп 1 метры, сум (бу методика кушымтасы буенча билгеләнә).;

- Бер куак өчен еллык карауның смета баясе, агымдагы чорга тере шәһәрнең 1 погонлы метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Кпк-бер куакны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры.

Юк ителә торган (киселә торган, киселә торган) яшел үсентеләр өчен компенсацияне исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны:

агачлар өчен - 3 ел;

куаклар өчен-1 ел;

газоннар һәм чәчәкләр өчен-1 ел.

3.4.4. Үлән катламының база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Сбт = Сбт + тәүлек, \text{ кайда:}$$

Сбц-агымдагы чорга 1 квадрат метр үлән катламының база бәясе, сум.;
Спт-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр газон жайланмасының смета бәясе, сум (әлеге методика кушымтасы нигезендә билгеләнә); агымдагы чорга газонның 1 квадрат метрына еллык карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә).

3.4.5. Цветникның база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Сбц = Сбц + Суц, \text{ кайда:}$$

Сбц-агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклекнең база бәясе, сум.;

МЦ-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр чәчәклек урнаштыруның смета бәясе, сум.;

Суц-агымдагы чорга 1 квадрат метр өчен еллык карауның смета бәясе, сум.

Күрсәткечләр кулланыла торган исәпләү өчен
яшел утыртмаларның компенсация бәясе

Яшел үсентеләрне классификацияләү (ЗН)	Яшел утыртмаларның төре (тибы)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә ЗН булдыру буенча эшләрнең бәясе (сум) НДС белән (сум)	Утырту материалының бәясе 2019 елның 4 кварталы бәяләрендә НДС белән төзеләчәк (сум)	Утырту материалының бәясен исәпкә алып, утыртуның смета бәясе (сум)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә еллык карауның смета бәясе НДС белән (сум)
1	2	3	4	5	6
Ылыслы агачлар 1 ед.	Энәле чыршы	1577,77	1104,94	2682,71	1278
	туя	1577,77	650,37	2228,14	1278

	Гади нарат	1577,77	265,65	1843,42	1278
Яфраклы агачлар I төркем 1 бер.	Каштан	1577,77	3894,80	5472,57	1278
	Тал	1577,77	2035,35	3613,12	1278
	юкә	1577,77	1559,01	3136,78	1278
	Клән	1577,77	1469,30	3047,07	1278
	корычагач	1577,77	606,71	2184,48	1278
	чикләвек	1577,77	219,49	1797,26	1278
Яфраклы агачлар III төркем 1 бер.	алмагач	1577,77	249,91	1827,68	1278
	миләш	1577,77	227,91	1805,68	1278
	боярышник штабмовый	1577,77	1956,78	3534,55	1278
	каен	1577,77	841,95	2419,72	1278
	шомырт	1577,77	2596,59	4174,36	1278
	- тополь	1577,77	1473,33	3051,1	1278
Яфраклы агачлар IIII төркем 1 бер.	тал	1577,77	472,96	2050,73	1278
Куаклыклар 1 бер.					
Ылыслы	можжевельн ик	1577,77	309,41	1887,18	1278
	боярышник	1577,77	555,42	2133,19	1278
	- барбарис	1577,77	177,92	1755,69	1278
	Сары акаөия	1577,77	199,34	1777,11	1278
Газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре, 1 кв. м	Гади газон, чәчәк түтәлләре	160,80	64,8	225,60	295,2

* Яшел утыртмаларны алганда зыян (зыян) күләме алдагы чорда товарларга (эшләргә, хезмәт күрсәтүләргә) куллану бәяләре үзгәрүне исәпкә алучы коэффициент – дефлятор коэффициентын исәпкә алып үзгәртелергә тиеш.

4. КОМПЕНСАЦИЯ ЯШЕЛЛӘНДЕРҮДӘН АЛЫНГАН АКЧАЛАРНЫ КЕРТҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ

4.1. Сүтелә торган яшел үсентеләр өчен акча хисабына барлыкка килә: яшел утыртмалар өчен түләү бәясе
 - яшел утыртмаларның законсыз сүтелүенә китерелгән зыянны каплау (компенсацияләү)

- административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә алына торган яшел үсентеләргә зыян китергән өчен штрафлар
- гражданның һәм юридик затларның, шул исәптән чит ил затларының яшел үсентеләрне яклау һәм үстерү максатларына ирекле кертемнәре ;
- башка чыганақлардан керү

4.2. Яшел үсентеләрне юк иткәндә (кискәндә, сүткәндә) һәм (яки) зыян күргәндә, шулай ук компенсацион яшелләндерүдән алынган акчалар Яшел Үзән муниципаль районы Олы Шырдан авыл жирлегә бюджетына керә.

4.3. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган акчалар өстенлекле тәртиптә юкка чыгарылган яки зыян күргән яшел үсентеләрне яңадан торгызуга, шулай ук түбәндәге төр эшләрне финанслауга тотыла. :

- гомуми файдаланудагы яшелләндерү объектларының гамәлдәге яшел утыртмаларын карап тоту һәм реконструкцияләү;;
- үсентеләр һәм орлықлар, ундырышлы грунт сатып алу, утырту материалы китерү, туфрақ әзерләү, агач һәм куақлар утырту, газон һәм чәчәклекләр урнаштыру;
- яшелләндерү чараларын тормышка ашыру өчен махсус техника (утырту, су сибү, күчереп утырту, чабу һ.б.) һәм яшелләндерү өлкәсендә башка максатларда сатып алу.